

PODHORSKÝ HLÁSNIK

Mesačník obce Podhorie ročník 10 číslo 4 apríl 2013

„Vnútorný nepokoj človeka deprimuje, dobré slovo ho povznáša“ /Príslovia/

Existuje hlad fyzický, ale aj morálny. Žiaľ, je ešte veľa tých, ktorým chýba to najpotrebnejšie. Problém hladu vo svete je príliš vážny, aby sme ho v našom storočí vedeckých a ekonomických zázrakov necítili ako hanbu. K tejto tvrdej skutočnosti nemôže ľudsky cítiaci človek zostať ľahostajný.

Nestačí biednych len ľutovať, obmedziť sa na pekné slová, ale treba sa aj osobne zapájať a v medziach svojich možností poskytnúť materiálnu pomoc tomu, kto ju potrebuje. Možnosť a spôsob sa vždy nájde, keď niekto naozaj chce.

V morálnej biede však žije oveľa viac ľudí. Takúto biedu netreba hľadať ďaleko. Možno aj vo svojom vlastnom dome nájdeme človeka sužovaného vlastným nepokojom, znechuteného ustavičnými neúspechmi, pokorovaného každodenným ponižovaním, unaveného bojom. Človeka, ktorý sa cíti nepochopený, izolovaný, opustený... človeka sklamaného prvými trpkými skúsenosťami života, pokúšaného skepticizmom a cynizmom... Nežobere od nás chlieb, ale čaká na omrvinku lásky, slovo pochopenia, trochu útechy. Nestalo sa nám, že sme od neho odvrátili tvár? Lebo zaoberať sa problémom iného stojí obeť, zriekanie a poriadnu dávku altruizmu. Pribrať si k svojmu krížu ešte aj kríž iného si vyžaduje úsilie.

Ale tejto povinnosti sa nemôžeme zbaviť. Nie všetci môžeme pomáhať hmotne, ale všetci môžeme povedať dobré slovo, všetci môžeme venovať druhému trochu času. Niekedy stačí len vypočuť. Na to nie je potrebné nijaké zvláštne umenie. „*Len hovor, som tu, aby som ťa vypočul...keď ti nebudem vedieť pomôcť, môžem spolu s tebou trpieť.*“

„Nehľadajte ľahké cesty. Tie hľadá toľko ľudí, že sa po nich nedá prísť nikam.“

To sú slová českého podnikateľa a zakladateľa obuvníckej spoločnosti Baťa, ktorá má dnes podniky po celom svete. Jeho postupy a technológie boli na vtedajšiu dobu prevratné. Podporoval výskum, modernizáciu a uplatňoval motiváciu pracovníkov. Narodil sa v Zlíne v roku 1876 ako šieste z dvanástich detí. Vybudoval mesto Zlín. Pre svojich zamestnancov staval obytné domy, školy, nemocnice, škôlky, kultúrne zariadenia, vedecké ústavy, založil hnutie Mladých mužov a žien, v ktorom mali možnosť mladí ľudia študovať a pracovať, Školu práce atď. Zakladal továrne po celom svete, napríklad v Anglicku, Nemecku, Poľsku, v USA, Švajčiarsku, v Indii. Zomrel pri havárii lietadla v roku 1932.

„Prelom hospodárskej krízy?

Neverím v žiadne prelomy samy od seba. To, čomu sme zvykli hovoriť hospodárska kríza, je iné meno pre mravnú biedu. Mravná bieda je príčina, hospodársky úpadok je následok. V našej krajine je veľa ľudí, ktorí sa domnievajú, že hospodársky úpadok je možné uzdraviť peniazmi. Hrozím sa dôsledkov tohto omylu! V postavení, v ktorom sa nachádzame, nepotrebujeme žiadne geniálne obraty a kombinácie. Potrebujeme mravné stanoviská k ľuďom, k práci a verejnému majetku. Nepodporovať bankrotárov, nerobiť dlhy, nevyhadzovať hodnoty za nič, nevydierať pracujúcich.“ /Tomáš Baťa 1932/

/Zdroj: internet: <http://finweb.hnonline.sk/>

SLOVO STAROSTU

Po dlhej ťažkej zime konečne nastala jar, dočkali sme sa aj teplejších dní a snáď nám viac slnka dodá aj viac radosti a zdravia.

Dostali sme potešujúcu správu, že našej obci bolo z Environmentálneho fondu pridelených 72.000 eur na pokračovanie výstavby nového vodovodu.

Taktiež sme dostali 1.000 eur zo ŽSK na rekonštrukciu historického kamenného kríža a prípravu osláv 1150. výročia príchodu sv. Cyrila a Metoda na Slovensko a 620. výročia prvej písomnej zmienky o obci. Chceli by sme tieto viacnásobné výročia dôstojne osláviť 5. júla na obecné hody.

Prosím občanov, aby sa zúčastnili na upratovacích brigádach obce a jej okolia, ktoré budú vyhlásené. Spoločnými silami viac dokážeme.

KRONIKA

Zomrela Mária Súlovcová rod. Švecová vo veku 78 rokov.

Novú rodinu si založili Jozef Horčičák a Silvia Gavačová.

ZBER ELEKROODPADU

V pondelok 15.4.2013 bude pri KD pristavený kontajner na zber elektronického odpadu. Prosíme občanov, aby odpad vkladali priamo do kontajnera.

ŠTATISTICKÉ ZISŤOVANIE

V dňoch od 1.4. do 31.5.2013 navštívi náhodne vybrané domácnosti pracovník ŠÚ za účelom zisťovania údajov o príjmoch a životných podmienkach domácností. Ochranu dôverných údajov pri tomto zisťovaní a spracovaní výsledkov upravuje zákon č. 540/2001 Z.z. o štátnej štatistike. Vyškolený opytovateľ, ktorý sa preukáže poverením ŠÚ, je viazaný mlčanlivosťou.

VÝROČNÁ ČLENSKÁ SCHÔDZA DHZ

V zasadačke Dobrovoľného hasičského zboru v Podhorí sa dňa 2.2.2013 konala Výročná členská schôdza DHZ za prítomnosti delegáta OR HaZZ Žilina Ing. Štefana Belohorca a starostu obce Podhorie Rudolfa Martinku. Otvoril ju a viedol predseda DHZ Jozef Masný st. Správu o činnosti výboru za rok 2012 predniesla tajomníčka Ludmila Šupejová a správu o hospodárení predniesla pokladníčka Zdena Kováčová. Členovia zvolili nového veliteľa DHZ p. Viliama Masného.

DÔLEŽITÉ UPOZORNENIE

Zákon o ochrane pred požiarmi ukladá občanom povinnosť počínať si tak, aby svojím konaním nezapríčinili vznik požiaru:

- nefajčiť a nepoužívať otvorený oheň na miestach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru
  - nezakladať oheň v priestoroch, kde môže dôjsť k jeho rozšíreniu a nevypaľovať porasty
  - dbať o zvýšenú opatrnosť pri zaobchádzaní s ohňom v čase zberu, skladovania úrody a v čase sucha
- Dodržiavaním týchto ustanovení chránime naše lesy, ktoré sú spoločným bohatstvom nás všetkých.

STAVANIE MÁJA

Slávnosť stavania obecného mája v Podhorí pred KD sa tohto roku uskutoční v piatok 26.4.2013.

PRVOMÁJOVÉ UPRATOVANIE

OÚ a OZ PODHORA oznamuje občanom, ktorým záleží na čistote a úprave našej obce, že prvá dobrovoľná brigáda sa uskutoční 1.5.2013. Zraz na strede obce o 9.00 hod.

DEŇ MATIEK

Sviatok všetkých matiek sa na celom svete oslavuje vždy druhú májovú nedeľu. Ku dňu matiek už tradične patria rôzne pozornosti od manželov, detí a iných blízkych osôb. Obecný úrad v spolupráci s kultúrnou komisiou OZ srdečne pozýva všetky mamy a staré mamy v nedeľu **12. mája 2013 o 15.00 hod.** do kultúrneho domu na slávnostné posedenie spojené s kultúrnym programom a malým občerstvením.

PÄTNÁSTY PÔST NA PODHORSKEJ KALVÁRII

5. júla na sviatok svätých Cyrila a Metoda bude 15 rokov od posvätenia podhorskej kalvárie.

Pätnäströčný älovek končí detstvo, opúšťa základnú školu, aby mladosť prežil medzi inými spolužiakmi, novými ľuďmi a aby rozšíril svoj obzor, spoznal viac a viacerých... Aj pôstne putovanie na Roháč akoby zanechalo svoje detstvo, svoje začiatky. Postupne túto formu odovzdávania svojich problémov Bohu a priblíženie sa mu v posvätnom tichu a velebe prírody objavuje čoraz viac ľudí. Prichádzajú v organizovaných skupinách, ako jedna či viac rodín, i ako jednotlivci... Ako to komu a kedy vyhovuje. Niektorí za bieleho dňa a tí odvážni a nebojácní – predovšetkým muži – večer po skončení všetkých povinností.

Ten, ktorý hovorí: „Podťte za mnou všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení...“ je tu vždy a pre každého. Pre každého má toľko času, koľko ho kto potrebuje. Pre každého má útechu a požehnanie. Odpočinok pre dušu a osvieženie pre telo. Novú silu a novú nádej do ďalších dní.

Počas pätnástich rokov putovania pútnici nikdy nezabudli ďakovať a vyprosovať požehnanie pre všetkých tých, ktorí sa pričínili o to, aby táto podhorská krížová cesta bola zrealizovaná. Putovali a vyprosovali Božiu milosť a požehnanie pre seba, pre svoje rodiny, pre celú našu obec, farnosť a celé Slovensko.

Pokoj a radosť nech naplní srdce každého, kto sem putuje!
Spodná fotografia: Veľký Piatok 29. 3. 2013

OBYVATELIA PODHORIA V ROKU 1938 Dom č. 12 – pokračovanie

Irena Koššová sa vydala za Štefana Masného, a pretože si neskôr postavili dom na dolnom konci, kde boli predtým záhrady, dostali prírnenie „Ze záhrad“. Mali synov Štefana /1941/, ktorý sa oženil s Annou Šupejovou, Jána /1943/, ktorý si zobral za manželku Irenu Danechovú, Františka /1945/, ktorý sa oženil s Irenou Chodelkovou. Všetci traja si postavili nové domy v Podhorí. Syn Alojz zomrel ako sedemnásťročný a dcéry Emília /1948/ a Ivana sa vydali a odsťahovali sa z Podhoria.

Kristína Koššová sa vydala do Kamennej Poruby za Františka Stupňana, Pavol Košša sa priženil k Jamečným do Lietavskej Svinnej, zomrel v roku 1977, Ondrej Košša odišiel na Základnú vojenskú službu do Čiech k Plzni, tam sa aj oženil a zostal bývať v meste Touškov pri Plzni. Anna Koššová sa stala rehoľníčkou v spoločenstve Dcé

kresťanskej lásky, ale počas totality nemala rehoľné rúcho. Pracovala najskôr v Belušských Slatinách pri mentálne postihnutých deťoch a potom ako zdravotná sestra na pľúcnom oddelení v nemocnici v Martine. Tam doopatrovala svoju mamu Annu, ktorá zomrela v roku 1975. Po revolúcii si obliekla rehoľné rúcho a žila v komunite sestier v Močenku a Pezinku. Na dôchodok sa vrátila do Belušských Slatín, tam zomrela a pochovaná je v Ladcoch. Najmladšia dcéra Mária Koššová sa vydala do Brezian za Alberta Šveca. Zomrela v máji 2003. Jej dcéra Janka Švecová sa vydala do Podhoria za Jaroslava Stencláka.

Starootcovský Koššovský kamenný dom zbúrali po smrti mamy Anny v roku 1976.

Dom č. 13

V dome číslo 13 bývala v roku 1938 Beta Majdanová /1893 - 1971/, ktorá mala prímene Šialková, so svojím synom Baltazárom /1914 – 1988/, nevestou Paulínou, rod. Dankovou /1910 – 1987/ a vnukmi Vladimírom /1934/ a Máriou /1936/.

Beta Majdanová bola sirota. Mala len dva týždne, keď ju matka opustila a maličkú opatrovala starká Turjanová. Od mlada chodievala do sveta na sezónne roboty. Svojho malého syna tiež najprv nechávala u Turjanov. Keď trochu podrástol, chodil aj on s ňou na Dolniaky, aj do Maďarska. Ako šesťročný pásol gazdom husi a ako osemročný rúbal drevo. Dvanásťročný robil so ženami na poli. Veľa videl a veľa skúsil, sám sa naučil čítať a písať, hoci do školy nechodil. Mal aj staršieho brata, ten bol tiež v službe a zomrel veľmi mladý. Baltazár mal svoju mamu veľmi rád. Na vojenský kufor /slúžil v Kapušanoch/ si napísal pred odchodom do civilu: „Za osem dní ku maminke.“ Po návrate domov dostal pravdepodobne od Turjanov fľačik zeme, na ktorom si postavil v roku 1933 dom. Najprv len spodok domu, kde priviedol v tom istom roku aj svoju manželku Paulínu. Svojím deťom spomínala, že keď prišla, ešte bola omietka vlhká. Postupne dom dostaval – pribudla kuchyňa, izba a malá izbička pre mamu, ktorá s nimi v dome bývala až kým si syn Miro nepostavil dom a so svojou rodinou zobral k sebe bývať aj starkú Betu. Neskôr kúpil od Gregušov ďalšie pozemky, na ktorých tiež postavil humno a záhradnú chatku.

27. mája 1932 dostala Majdanová Beta v Podhorí domovské právo /dnes trvalý pobyt/, dovtedy bola úradne vedená v obci Valča. Jej mama sa k nej nikdy nevrátila, až niekedy po vojne jej prišiel poštou drevený lodný kufor, v ktorom boli fotografie jej mamy. Vtedy ju prvý krát videla. Svoj život dožila u vnuka Miroslava, ktorý si s manželkou Irenou rodenou Dolinajcovou postavili dom na dolnom konci dediny. On jej dal urobiť na cintoríne aj pomník.

Baltazár s Paulínou mali spolu šesť detí. Vladimír si zobral Margitu Tomaščíkovú z Lietavy a tam si

postavili spolu dom. Majú dcéry Beátu a Ivetu a syna Vladimíra. Mária zomrela slobodná v roku 1957. Miroslav /1939/ s manželkou Irenou mali synov

Vasila, Miroslava a dcéru Miroslavu. Bronislava /1944/ sa vydala za Pavla Brezániho z Podhoria a mali spolu štyri dcéry: Zuzanu, Máriu, Ivanu a Andreu. Postavili si dom na „Rybníku“. Jozef /1949/ sa neoženil a doteraz býva v rodičovskom dome. Najmladšia Anna /1951/ sa vydala za Alexandra Masného, postavili si dom v „Kopcoch“ a majú dvoch synov: Radoslava a Pavla.

Baltazár bol pracovitý a pritom veselý, usmievavý človek. Nepil, mal vždy dobrú náladu. Sám si postavil dom, vykopal studňu, vydrenážkoval susedom pozemok a namiesto močiaru je tam dnes záhrada. Aj v kuchyni sa vedel obracať, dcéry spomínajú, že vedel krájať rezance pravou i ľavou rukou. Sadil stromy a mal rád kvety. Nosil ich pravidelne ku kamennému krížu na dedine. Aj doma ho vidali stáť pred krížom a modliť sa. Ani sa nikdy nenajedol skôr, než sa pomodlil.

V živote všeličo prežil. Cez vojnu, keď partizáni v Podhorí zabili Nemca, dostal rozkaz, aby ho na voze zaviezol do Lúčky. Nebolo to nič jednoduché, lebo , ako spomínal, guľky mu lietali okolo hlavy, ale musel ísť. So svojou manželkou prežili spolu viac ako pol storočia. Že si dobre rozumeli dokazuje aj skutočnosť, že Baltazár sa do roka pobral za svojou manželkou Paulínou na druhý svet.

Na fotke s dcérami, vnučkou Zuzkou a sesternicou z Ameriky / dcéra Vincenta Danku/